

LTS: Sau chuyến công tác cùng đoàn đại biểu ngành du lịch TP.HCM nghiên cứu thị trường du lịch tại Thái Lan và Mỹ, anh Nguyễn Ngọc Chính, phóng viên tuần báo Vietnam Investment Review, đã gửi về tạp chí PTKT bài viết sau đây với những nhận xét về hoạt động của ngành du lịch Thái Lan ngày nay.

BÀI HỌC KINH NGHIỆM CỦA NGÀNH DU LỊCH THÁI LAN

Du lịch, ngành "công nghiệp" mũi nhọn của Thái Lan với doanh thu ngoại tệ chiếm 6% tổng sản lượng quốc gia trong năm 1992, hiện đang đứng trước những thử thách ngày càng gia tăng do hậu quả của tình trạng phát triển không đồng bộ và thiếu sự quản lý chặt chẽ. Sáu tháng đầu năm 1993 số du khách người Nhật đến Thái Lan đã giảm 32% so với cùng kỳ năm trước, lượng khách từ Mỹ và châu Âu đang có chiều hướng đi xuống trong khi ngành du lịch Thái Lan dự kiến tiếp nhận khoảng 5,6 triệu khách du lịch trong năm 1993.

Vào cuối thập niên 80, Thái Lan với biệt danh "Vùng đất của những nụ cười" (Land of Smiles) đã thực sự trở thành một địa danh du lịch hấp dẫn khách quốc tế với những nét đặc thù của một nền văn hóa truyền thống phương đông. Du khách đến đây dễ được thấy tận mắt bức tượng Phật bằng vàng lớn nhất thế giới cao gần 5 mét đặt tại đền Traimit Witthayaram ngay giữa thủ đô. Dù chạy theo nhu cầu xây dựng của một nền văn minh vật chất nhưng Thái Lan vẫn cố gắng duy trì những đường nét kiến trúc cổ kính qua các đền, chùa và hoàng cung tại Bangkok và một số thành phố lớn.

Thái Lan còn hấp dẫn du khách với những lễ hội cổ truyền được "kinh doanh hóa" tại các điểm du lịch như Bãi diễn voi Samphran, Trại cá sấu, Vườn Hồng, Vườn Lan. Bangkok tự hào với Royal Dragon, nhà hàng phục vụ hải sản lớn nhất thế giới hiện đang giữ kỷ lục Guinness với một đội ngũ nhân viên di chuyển trên giày patin sẵn sàng phục vụ 4.000 thực khách trong cùng một lúc.

Bên cạnh hình thức khai thác những nét văn hóa cổ truyền của dân

tộc, ngành du lịch Thái Lan còn chạy theo một hướng kinh doanh mang tính cách hoàn toàn tương phản với truyền thống đông phương nhằm đáp ứng nhu cầu của các khách du lịch phương Tây: hàng loạt các khu ăn chơi, giải trí với các màn trình diễn khai thác tình dục và cơ thể phụ nữ đã mọc lên như nấm tại thủ đô Bangkok và các thành phố lớn khắp Thái Lan.

Pattaya, bãi biển nổi tiếng trong ngành du lịch Thái Lan, cách đây 25 năm chỉ là một làng đánh cá nghèo nàn. Người Mỹ trong thời kỳ chiến tranh VN đã biến vùng bờ biển hoang vu này thành Trung tâm Nghỉ ngơi &

là cảm giác "choáng ngợp" trước một rừng đủ các loại xe từ xe nhỏ, xe buýt, xe tải đến xe ba bánh "tuk-tuk" và các loại xe gắn máy trên 100 phân khối. Xe cộ tràn ngập các ngã đường trong thành phố và hàng ngày người ta giành nhau từng tấc đường trong "cuộc chiến tranh đường phố" kéo dài từ mờ sáng đến quá nửa đêm.

Theo thống kê chính thức, thủ đô Bangkok hiện có khoảng 2 triệu rưỡi xe, số xe này nếu đồng loạt đậu ngoài đường sẽ chiếm một diện tích 50km² trong khi thành phố này chỉ có 42km² các trục lộ giao thông. Người dân Bangkok mua xe với một tốc độ chóng mặt: mỗi ngày có trên 400 xe mới thuộc các loại tham gia vào dòng lưu thông đã đạt tới độ quá tải từ mấy năm nay vì tốc độ xây dựng hệ thống giao thông không đáp ứng kịp lượng xe hoạt động trên đường phố.

Để hạn chế số xe lưu thông, chính phủ Thái đã quy định mức thuế 600% trên giá bán nhưng các dịch vụ mua bán xe mới vẫn tăng với tỷ lệ 25%.

CÁI GIÁ PHẢI TRẢ CHO SỰ PHÁT TRIỂN KHÔNG ĐỒNG BỘ

NGUYỄN NGỌC CHÍNH

Trong giai đoạn cực thịnh của quá trình phát triển vào thập niên 80, tỷ lệ này đã lên đến 40%.

Bên cạnh những biện pháp có tính cách "tieu cực" để giải tỏa áp lực của nạn kẹt xe, chính phủ Thái còn cho thực hiện những chính sách "tích cực" hơn nhằm chuyển hóa các hoạt động kinh doanh, thương mại ra vùng ngoại thành Bangkok. Thái Lan đã dùng 47% ngân sách quốc gia thuộc tài khóa 1993 (25 tỷ đô-la) cho các chương trình phát triển nông thôn, mở rộng các trục lộ giao thông đường bộ và đường sắt nối liền Bangkok với các tỉnh.

Ngoài những cảnh kẹt xe hàng ngày, Thái Lan còn phải đương đầu với tình trạng ô nhiễm môi trường đang ở mức báo động. Để giải quyết vấn đề ô nhiễm môi trường, chính phủ Thái vừa quyết định dành 1 tỷ đô-la cho các kế hoạch nạo vét kênh rạch, sông hồ và trồng rừng bảo hộ.

Mục tiêu chính của Thái Lan hiện nay là làm sao cứu được "ngành công nghiệp không khói" giữa bối cảnh môi trường kinh tế "bụi mù", hậu quả tất yếu của sự phát triển không đồng bộ, thiếu một kế hoạch tổng thể từ khâu chuẩn bị, thực hiện đến khâu điều hành và quản lý. Đây cũng là một bài học về kinh nghiệm phát triển kinh tế mà Thái Lan đã phải trả với cái giá rất đắt.

giải trí (R & R Center) cho lính Mỹ từ chiến trường VN đến nghỉ phép. Ngành du lịch Thái Lan từ đó bắt đầu phát triển rầm rộ với công thức "3S" thường bị các nhà xã hội học phê phán triệt để: *Sun-Sea & Sex* (Năng - Biển & Tình dục).

Ngành công nghiệp khách sạn tại Thái Lan cũng đang đứng trước một thử thách lớn lao giữa bối cảnh hoạt động du lịch của cả nước đang trên đà bế tắc.

Để cạnh tranh, các khách sạn đang chạy đua trong chiến dịch giảm giá phòng: Khách sạn Royal Orchid Sheraton tại Bangkok đã phải liên tục điều chỉnh giá từ 160 đô-la/đêm xuống dưới mức 100 đô-la, thậm chí còn quảng cáo giá đặc biệt cho những khách đăng ký từ 5 đêm trở lên.

Ba năm trước đây Thái Lan được coi là nước có ngành du lịch phát triển nhanh nhất thế giới. Đầu thập niên 80 ngành du lịch Thái chỉ tiếp nhận khoảng 2 triệu khách nhưng đến năm 1990 lượng du khách du lịch đã đạt con số kỷ lục 5,3 triệu. Tuy nhiên, kể từ quý 1 năm 1991 lượng khách đến Thái Lan đã bắt đầu giảm 10% so với cùng kỳ năm trước. Mọi hiện tượng đều có những lý do riêng biệt để phân tích và giải thích.

Ấn tượng đầu tiên khi du khách nước ngoài bước ra khỏi phi trường quốc tế Don Muang tại thủ đô Bangkok